

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Ιανουαρίου 2010

με την οποία διαπιστώνεται αν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα από την Ελλάδα σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2009

(2010/291/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 126 παράγραφος 13 και το άρθρο 136,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 1 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (2) Στόχος του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης είναι η υγιής δημοσιονομική κατάσταση, ως μέσο ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή διατηρήσιμη ανάπτυξη, που ευνοούν τη δημιουργία απασχόλησης. Το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασφάλιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος⁽¹⁾, που εκδόθηκε προκειμένου να προωθηθεί η ταχεία διόρθωση των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.
- (3) Η μεταρρύθμιση του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2005 αποσκοπούσε στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του και των οικονομικών του ερεισμάτων, καθώς επίσης στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Ο στόχος ήταν να διασφαλιστεί ιδίως ότι το ιδιαίτερο οικονομικό και δημοσιονομικό υπόβαθρο θα λαμβανόταν πλήρως υπόψη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης παρέχει το πλαίσιο στήριξης των κυβερνητικών πολιτικών για την άμεση επιστροφή σε υγιείς δημοσιονομικές θέσεις, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση.
- (4) Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, αποφάσισε, στις 27 Απριλίου 2009, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ότι στην Ελλάδα υπήρχε υπερβολικό έλλειμμα⁽²⁾.

(5) Στις 27 Απριλίου 2009, εκ νέου μετά από σύσταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο απηύθυνε σύσταση⁽³⁾, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, προς τις ελληνικές αρχές, καλώντας τις να τερματίσουν την κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2010, το αργότερο, επαναφέροντας το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης κάτω του 3 % του ΑΕΠ με αξιόπιστο και βιώσιμο τρόπο. Προς τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο έδωσε προδεσμία στην ελληνική κυβέρνηση για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων έως τις 27 Οκτωβρίου 2009.

(6) Η πρόοδος όσον αφορά τη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων και τη σχετική υποβολή εκθέσεων, ιδίως όσον αφορά δεδομένα για τη γενική κυβέρνηση, όπως ζητήθηκε από το Συμβούλιο, ήταν ελλιπής. Η τελευταία αναθεώρηση της κοινοποίησης του Οκτωβρίου 2009 δεν επικυρώθηκε από την Eurostat, λόγω σημαντικών αβεβαιοτήτων στα αριθμητικά στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από τις ελληνικές αρχές. Οι ισχύουσες διαδικασίες που θα πρέπει να διασφαλίζουν ταχεία και ορθή παροχή δεδομένων της γενικής κυβέρνησης, τα οποία απαιτούνται από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, είναι προφανώς ανεπαρκείς.

(7) Η αξιολόγηση της δράσης την οποία ανέλαβε η Ελλάδα για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2010, σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οδηγεί στα ακόλουθα συμπεράσματα:

— μετά τη σύσταση του Συμβουλίου, του Απριλίου 2009, βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7, οι ελληνικές αρχές εφήρμοσαν τα μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος που περιλαμβάνονται στον νόμο για τον προϋπολογισμό 2009, το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Ιανουαρίου 2009 και την πρόσθετη δέση δημοσιονομικών μέτρων του Μαρτίου 2009. Ωστόσο, μολονότι η επιδείνωση των μακροοικονομικών συνθηκών ήταν εντονότερη της αναμενόμενης από τις αρχές, τα δημόσια οικονομικά επιδεινώθηκαν πολύ περισσότερο σε σχέση με το αναμενόμενο, ως αποτέλεσμα της εντονότερης σε σχέση με τις προβλέψεις επιδείνωσης των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης και, σε μεγάλο βαθμό, εξαιτίας των δημοσιονομικών πολιτικών που εφήρμοσε η ελληνική κυβέρνηση. Ιδίως, στο σκέλος των δαπανών, από την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2009 προκύπτουν μεγάλες υπερβάσεις δαπανών το 2009, περισσότερο από το ήμισυ των οποίων οφείλεται σε υψηλότερες των προϋπολογισθειών αποζημιώσεις εργαζομένων και σε αυξημένες δαπάνες κεφαλαίου. Στο σκέλος των εσόδων, από την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2009 προκύπτουν σημαντικές αδυναμίες του μηχανισμού εισπραχίας των φόρων, περιλαμβανομένης της φορολογικής συμμόρφωσης,

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 28.1997, σ. 6.

⁽²⁾ ΕΕ L 135 της 30.5.2009, σ. 21.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication14950_en.pdf

— στις 25 Ιουνίου 2009, οι ελληνικές αρχές ανακοίνωσαν πρόσθετα διακριτικά μέτρα μείωσης του ελλείμματος, με εκτιμώμενο δημοσιονομικό αντίκτυπο περίπου 1¼% του ΑΕΠ. Ωστόσο, τα περισσότερα από τα μέτρα αυτά δεν έχουν προς το παρόν εφαρμοστεί από τις ελληνικές αρχές και ορισμένα από αυτά, που αντιπροσωπεύουν σχεδόν μία εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ, είχαν προσωρινό χαρακτήρα (έκτακτα μέτρα), εστιάζοντας σε πρόσθετα έσοδα, και άρα δεν ήταν σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου για την ενίσχυση της δημοσιονομικής προσαρμογής το 2009 με την εφαρμογή μόνιμων μέτρων, κυρίως περιστολής των δαπανών,

— επιπλέον, τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης που εφαρμόστηκαν το 2009 δεν επαρκούν για την επίτευξη του στόχου του 3,7% του ΑΕΠ όσον αφορά το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2009. Δεν αντιμετωπίζουν επίσης τις προκλήσεις λόγω εξωτερικών ανισορροπιών και της επιδείνωσης της ανταγωνιστικής θέσης της ελληνικής οικονομίας, όπως συνέστησε το Συμβούλιο,

— η μεγάλη προβλεπόμενη αύξηση του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει τον αντίκτυπο της επιδείνωσης της καθαρής δανειακής θέσης της γενικής κυβέρνησης, καταδεικνύοντας την ανεπάρκεια των προσπαθειών ελέγχου παραγόντων εκτός του καθαρού δανεισμού, που συμβάλλουν στη μεταβολή των επιπέδων του χρέους.

(8) Η διαπίστωση αυτή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η σοβαρή υστέρηση των εσόδων και οι σημαντικές υπερβάσεις των δαπανών οδήγησαν σε έντονη επιδείνωση της δημοσιονομικής θέσης της Ελλάδας το 2009. Η κατάσταση αυτή εν μέρει μόνο μπορεί να αποδοθεί στην επιδείνωση των μακροοικονομικών συνθηκών και, συνεπώς, οφείλεται κυρίως στις ανεπαρκείς ενέργειες των ελληνικών αρχών μετά τη σύσταση του Συμβουλίου τον Απρίλιο 2009, βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ελλάδα δεν έχει αναλάβει αποτελεσματική δράση σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2009 εντός της προθεσμίας που είχε οριστεί στη σύσταση αυτή.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 19 Ιανουαρίου 2010.

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

E. SALGADO